

D E C I Z I E

04 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Grebinicenco Pavel, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Neamțu Veaceslav împotriva Dianei Șcerbacova și Grebinicenco Pavel cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului lui Grebinicenco Pavel și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal

c o n s t a t ă

La 05 august 2009 Neamțu Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Dianei Șcerbacova și Grebinicenco Pavel cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii Neamțu Veaceslav a indicat că prin sentința Judecătorei Florești din 19 iunie 2009 Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) Codul penal pentru faptul că la 29 ianuarie 2009 aproximativ ora 01.00 acționând în comun, aflându-se în apropierea barului de lângă Casa de cultură din satul Lunga, raionul Florești fără nici un motiv i-au aplicat multiple lovituri provocându-i leziuni corporale de gravitate medie.

Pentru infracțiunea săvârșită le-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 170 unități convenționale.

Instanța de judecată a admis în principiu acțiunea civilă urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată în ordine de procedură civilă.

Relevă că în urma loviturilor aplicate i s-a cauzat contuzie cerebrală, hemoragie subarahnoidală, traumatism facial cu fractură de os nazal și os zigomatic stînga, echimoze și edem facial, plagă și excoriație a nasului, contuzie a toracelui, excoriație genunchi dreapta.

Leziunile date se califică în ansamblu ca medii după criteriul dereglării de lungă durată a sănătății mai mare de 3 săptămîni.

De la 29 ianuarie 2009 pînă la 10 februarie 2009 a fost nevoit să se interneze în IMSP "Spitalul Clinic Municipal" Bălți pentru tratament.

A procurat polița de asigurare și medicamente în total în sumă de 4953,74 lei.

A mai indicat că i-au fost deteriorate hainele în care era îmbrăcat la data producerii incidentului și care prin certificatul eliberat de Întreprinderea municipală "Asociația pieților din Bălți" s-a estimat costul acestora la 2830 lei.

Prin acțiunile pârților în afară de paguba materială i s-a cauzat și prejudiciu moral exprimat prin suferințe fizice, sufletești fiind atentat la demnitatea și reputația sa.

Cere Neamțu Veaceslav încasarea în mod solidar de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel prejudiciul material în sumă de 7783,74 lei și moral în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 s-a admis acțiunea lui Neamțu Veaceslav.

S-a încasat în mod solidar de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel în beneficiul lui Neamțu Veaceslav prejudiciul material în sumă de 7783,74 lei, moral în sumă de 5000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 50 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 383,51 lei (f.d. 53-55).

La 08 februarie 2010 Grebinicenco Pavel a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 (f.d. 76).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 18 mai 2010 a admis apelul lui Grebinicenco Pavel, a casat hotărârea Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 și a trimis pricina la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f.d. 86).

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 23 decembrie 2010 s-a admis parțial acțiunea lui Neamțu Veaceslav.

S-a încasat în mod solidar de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel în beneficiul lui Neamțu Veaceslav prejudiciul material în sumă de 4953,74 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 279,10 lei.

S-a încasat de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel în beneficiul lui Neamțu Veaceslav prejudiciul moral câte 2000 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Șcerbacova Diana și Grebinicenco Pavel în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 248,61 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 136-138).

La 01 august 2015 Grebinicenco Pavel a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Florești din 23 decembrie 2010 solicitând repunerea cererii de apel în termen (f.d. 149-152).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul lui Grebinicenco Pavel ca depus în afara termenului legal (f.d. 178-180).

La 09 noiembrie 2015 Grebinicenco Pavel a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii cu trimiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel (f.d. 192-193, 203).

În motivarea recursului Grebinicenco Pavel a indicat că prima instanță a încălcat principiul contradictorialității, egalității părților și disponibilității în drepturi a participanților la proces prevăzut de art. 26 și art. 27 Codul de procedură civilă examinând pricina în lipsa sa.

La 28 octombrie 2015 a recepționat încheierea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 și consideră că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

La 26 octombrie 2015 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa lui Grebinicenco Pavel încheierea din 06 octombrie 2015, care a fost recepționată la 28 octombrie 2015 (f. d. 181, 182).

Așadar, recursul declarat la 09 noiembrie 2015 de Grebinicenco Pavel se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că la 05 august 2009 Neamțu Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Diane Șcerbacova și Grebinicenco Pavel cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune (f.d. 2-4).

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 s-a admis acțiunea lui Neamțu Veaceslav (f.d. 53-55).

La 08 februarie 2010 Grebinicenco Pavel a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 (f.d. 76).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 18 mai 2010 a admis apelul lui Grebinicenco Pavel, a casat hotărârea Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2009 și a trimis pricina la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f.d. 86).

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 23 decembrie 2010 s-a admis parțial acțiunea lui Neamțu Veaceslav (f.d. 136-138).

La 01 august 2015 Grebinicenco Pavel a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Florești din 23 decembrie 2010 solicitând repunerea cererii de apel în termen (f.d. 149-152).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul lui Grebinicenco Pavel ca depus în afara termenului legal (f.d. 178-180).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Bălți a examinat pricina sub toate aspectele și a emis o încheiere legală.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă în redacția Legii nr. 244 din 21 iulie 2006 în vigoare la momentul pronunțării hotărârii, termenul de declarare a apelului era de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Argumentele invocate de Grebinicenco Pavel în cererea de recurs că prima instanță a încălcat principiul contradictorialității, egalității părților și disponibilității în drepturi a

participanților la proces prevăzut de art. 26 și art. 27 Codul de procedură civilă examinând pricina în lipsa sa se resping cu actele pricinii și nu au suport legal.

Prin mandatul din 18 mai 2010 și procura din 09 februarie 2010 avocatul Vacari Veaceslav a fost împuternicit de Grebinicenco Pavel să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cererea în judecată, de a recunoaște acțiunea, de a ataca hotărîrea judecătorească, etc. (f.d. 83, 84).

Din procesul-verbal al ședințelor de judecată a primei instanțe din 08 septembrie 2010, 27 septembrie 2010, 05 noiembrie 2010, 29 noiembrie 2010 și 23 decembrie 2010, data examinării pricinii și pronunțării hotărîrii, rezultă că avocatul Vacari Veaceslav a fost prezent și fiind împuternicit corespunzător a reprezentat interesele lui Grebinicenco Pavel (f.d. 100, 105-106, 122-124, 126, 131-134).

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Așadar, din norma legală citată rezultă că acțiunile sau inacțiunile reprezentantului în instanță de judecată sunt imputate părții pe care o reprezintă și examinarea pricinii de Judecătoria Florești în lipsa lui Grebinicenco Pavel este legală, dat fiind că reprezentantul legal al acestuia avocatul Vacari Veaceslav a fost prezent în ședința de judecată.

Prin urmare, alegațiile lui Grebinicenco Pavel că a omis termenul de declarare a apelului, deoarece despre hotărîrea primei instanțe a aflat la 08 iulie 2015 cînd pentru prima dată a făcut cunoștință cu materialele dosarului nu pot fi reținute.

Or, avocatul Vacari Veaceslav care reprezenta interesele lui Grebinicenco Pavel a fost prezent în ședința de judecată din 23 decembrie 2010 cînd s-a pronunțat hotărîrea Judecătoriei Florești (f.d. 131-134).

Depunerea de către Grebinicenco Pavel a cererii de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Florești din 23 decembrie 2010 la 01 august 2015, adică după 4 ani și 7 luni este contrară normelor legale naționale și internaționale ce reglementează securitatea raporturilor juridice.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Din sensul normei de drept citate rezultă că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului și să întreprindă măsurile necesare întru exercitarea drepturilor sale procesuale.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

Așadar, Curtea de Apel Bălți corect a respins demersul de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în hotărârile Istrate, Melnic, Ceachir și Pîrnău contra Republicii Moldova din 13 iunie 2006, 14 noiembrie 2006, 15 ianuarie 2008 și 31 ianuarie 2012 a constatat că instanțele judecătorești naționale prin admiterea spre examinare a unei cereri de apel/recurs depuse peste termenul limită au încălcat principiul securității raporturilor juridice.

Încheierea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 contestată cu recurs este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Or, admiterea spre examinare a cererii de apel depuse cu încălcarea nemotivată a termenului de depunere va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea Pîrnău și alții contra Moldovei din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel corect a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Grebinicenco Pavel este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Grebinicenco Pavel.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Neamțu Veaceslav împotriva Diane Șcerbacova și Grebinicenco Pavel cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan